

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 14.

W PONIEDZIAŁEK DNIA 22. LUTEGO 1796.

Z Londynu dnia 2. Lutego.

Dnia dzieszego otworzy nasz parlament znowu swoje sesyje. Naypierwsze poselstwo bedzie do niego od Króla, z propozycją uzbraiania się wszelkimi siłami na przyszłą kampanią, i zapomożenie Cesarza Jmć nową pożyczką 3. millionów f. szt. Z tym wszystkim będzie iak dotąd zapewnienie, iż Rząd nieopuści żadney okazyi, kiedy się poda, do zrobienia pokoju. Minister będzie miał bardzo wiele do ucierpienia od strony opozycyney; będzie mu nietylko przedłużenie tey nieszczęśliwey wojny wyrzucała, ale nadto nieszczęśliwy los zachodnio-Indyjskiej flotty. To poselstwo ma jeszcze dzisiaj, iak słychać do parlamentu przyyść.

Przeznaczoney do zachodnich Indyj wielkiej flotty, iest nader smutny los. Po kilkokrotnym usiłowaniu, niemogąc admirał Christian dla przeciwnych wichrów iść w dalszą podroz do zachodnich Indyj, powrócił wczoray w 9 wojennych okrętów i 45 transportowych nazad do Spitead, a kiedy wyszedł składała się iego flotta z 220 okrętów. Z Manazion Kornwallii, piszą iż przeszło 150 ludzi oboiey płci i dzieci, wiele koni i innych kawałków z rozbitych okrętów na tamtejsze brzegi woda powyrzucała. Także i pod Pensanc w Kornwallii, zatopił się 1. okręt trasportowy z iazdą; kilka koni wypłynęło na brzegi, ale

z ludzi nikogo niemogli wyratować. Wiele innych okrętów doznało w rożnych miejscach z żołnierzami podobnego losu, a pomiędzy innemi i 26 regiment dragonii 5 do 600 ludzi mający. Dotąd niepotwierdza się przecię z nikat wiadomość, iakoby fregata Leda, zostawszy od tey flotty oderwaną, i pod Madeina zapędzoną, tam się z całem ludem zatopiła. Dla dania ratunku na rozbitym niedawno okręcie Dutton ludziom, spusił się kapitan wojennego okrętu Indefatygable P. Pellew z wielkim niebezpieczeństwem na linie z skały, i znowu z takim samem niebezpieczeństwem został nazad wyciągniönym. Rada Londyńska, zawdzięczając iego odwagę i miłość ludzkości, udarowała go prawem obywatelstwa.

Flotta admirała Christian, była ze wszystkim 7. niedziel i trzy dni na morzu, ale ledwie 300 mil. mogła upłynąć. Wszystkie okręty, które nazad prowociły są tak skołatane, iż się więcej do użytku niezdadzą. Nawet i wojenne okręty potrzebuia wielkiej reparacyi. Mamy jeszcze nadzieję, iż co kolwiek z brakuiących okrętów weszło do Jrlandyi. Flotta do zachodnich Indyj, ma jednak niebawnie bydź wygotowaną, i iak tylko będzie można, zaraz poydzie pod żagle. Wczoray wystano iuż na ten koniec z Deptford, bardzo wielu cieślów na wozach do Porsmut.

Sprawa P. Stone została wczoray

Q

zakończona. Był skarżonym, iż chciał Francuzom dopomódz do przedsięwzięcia wylądowania do Anglii. Adwokat koronny zasadzał swoje dowody przeciwko niemu, na utrzymywanej korespondencji z osiadłym bratem swoim w Paryżu, i na znalezionym pomiędzy papierami straconego w Dublinie William Jacksona własnego ręką napisu, iż Francuzi niedopną swego zamiaru co do wylądowania, i na koniec na utrzymywaniu pod ukrytem imieniem Popkins Enots, które wspak czytając znaczy Stone, korespondencji z Jacksonem. P. Adair miał przewyborną mowę na jego obronę, a ponim nierownie wielkimowca i uczony prawa P. Erskine, i obydwu dowiodli świadkami i innemi oczywistemi dowodami, iż P. Stone nie miał innego zamiaru, tylko odwieść, umyślnie na to wystanego od swego brata z Paryża w roku 1794 P. Jackson od ułatwienia wylądowania Francuzom, a zatym uczynił widoczną przysługę swojej oyczyźnie; a że zaś P. Jackson użył innego imienia, to iedy nie dla tego, żeby go jego wierzyciele nie sprzątnęli. Naywyższy sędzia Lord Kenyon, z konfrontowawszy z obydwóch stron dowody, P. Stone, został podwugodzinym naradzeniu się, od przysięgłych znaywiększym ukontentowaniem ludu za niewinnego uznany. Nieiaki P. Thomson posunął tak daleko swoje ukontentowanie, iż go naywyższy sędzia kazał natychmiast aresztować i na 20 f. szt. skazał. P. Stone chociaż iuż jest od sądu wolnym, musiał się iednak za długi w więzieniu pozostać.

P. Pitt przezwyciężył na koniec upor dyrektorów bankowych, iż iuż zezwolili na 3 milliony f. szt. pożyczki dla Cesarza Jmć.

Podług naynowszych wiadomości z Jamayki, utrzymują się ieszcze po lasach i gorach z buntowanymi Maroonowie przeciwko Angielskim mieszkańcom; chociaż im żywność odcięto, to iednak mężstwo i rozpacz czynią ich niezwyciężonemi. Maia się nawet tak daleko w swojej barbarzyńskiej zaciętości zapędzić, iż w niedostatku żywności swoje dzieci zabiłaią. Kom-

mendat jeneralny Jamayki wyszedł iuż w pole przeciwko nim.

We czwartek, został nad admirałiyą zastawiony telegraf, który będzie ze wszystkiemi portami Anglii korespondował. Jest iuż zupełnie ukończonym, i spieszo bardzo wszystko donosi; w tym tygodniu stanęła w 7 minut wiadomość w Londynie z Dover.

Nieiaki P. Morgan wyrachował, iż terazniejsza Francuzka wojna, dwa razy więcej w czterech latach kosztuje, niżeli Amerykańska wojna w pierwszych czterech latach kosztowała. Dług narodowy w pierwszych czterech latach Amerykańskiej wojny niewynosił tylko 47,572,870 f. szterl: a prowizya 1,598,000; w terazniejszej zaś wynosi iuż dług 101,504,044 f. szt: prowizya 3,740,360. Jeden f. szt: rachuje się Żło: Pol: 40.

P. Thelwall pomimo ostatnich parlamentowych billow, które szczególniej przeciwko jego zgromadzeniom ludu wymierzone były, zaprosił znouwu publikum na swoje polityczne czytania, które podczas postu będzie trzymał. Przyrzeka w swoim oświadczeniu, iż się będzie ściśle ostatnich billow trzymał, i więcej słuchców nad 40 osób nieprzyjmie; ale, potrzeba mowie, korzystać z pozwolonego nam sposobu zgromadzania się dla rozszerzenia prawideł dążących do uszczęśliwienia ludzkości.

W Lincolnshire mieszka taka familia, która się z 2 mężów, z 2 żon, z 2 oyców, z 2 matek, z 2 braci, z 2 siostr, z 1 stryja, z 1 ciotki, z 1 synowca, z 1 synowicy, z 2 wuiów, 1 syna i 1 córki składa, a przecię cała familia jest tylko we 4 osobach zamknięta?

Przy otwarciu parlamentu Irlandzkiego na d. 21 Stycznia dowodził wiekról, iż pomimo wszystkich zwycięstw nieprzyiaciela, położenie publicznych interesów, jest daleko w lepszym stanie, iak kiedy było. Z iedney strony służą na dowód zwycięstwa Austryaków, z dobycie Kapu dobrej nadziei i twierdzy Trincomale na wyspie Ceylon, i większość flott An-

gielskich; z drugiej, wewnętrzne rozruchy Francyi, zniszczenie iey handlu i skarbu. Ztym wszystkim teraznieysze położenie Francyi i iey rząd iest z naszej strony deklarowanym za zdalny do przystąpienia do powszechnego pokoju, byliby tylko ze strony nieprzyaciela, pokazała się gotowość do zezwolenia na pożyteczne kondycye dla nas i naszych aliantów. Doniósł parlamentowi o traktacie handlowym między Ameryką i Anglią zawartym, i o urodzeniu młodey Xieźniczki. Potym zalecał mądrości parlamentu, aby przedsięwziął środki na utrzymanie spokojności publiczney, i ziedbanie uszanowania ustawom; a nadewszystko żeby swoje bacznosc obrócił na poprawienie rolnictwa, rękodziel, a osobliwie handlu płóciennego, zaradził drogosci żywnosci, miał wzgląd na szkołę ubogiej młodzi protestantskiej i na inne fundusze publiczne. Nakoniec przydał, iż się sam dołoży na obmyślenie sposobów, żeby większość sił Angielskich zapewniła przeciwko nieprzyjacielowi szczęśliwość i obfitosc kraju.— Fox parlamentu Irlandzkiego P. Gratan był przeciwko zwyczajnemu podziękowania adresowi do Króla, chciał do niego niektóre swoje dodatki przydać; ale większością głosów został utrzymanym. P. Curran, drugi gorący obrońca opozycyi, wystawił całą mowę wicekróla, jako śmiechu godne podchlebstwo dworskie, i podobną do ody na obchód urodzenia, która zazwyczaj iest oprócz złej muzyki naygorszą poezją. Wystawił smutne następności nietylko dla Anglii, która podług iego wyrazów, oddała już całą władzę swego berła w ręce bankierów, ale i dla Irlandyi, która przeszło 100.000 ludzi utraciwszy swoje długi we dwoje powiększyła.— Lord Tyrone proponował adres do Króla, P. Pułkownik Forster go poparł, i większością 122 głosów przeciwko 14 został uchwalonym.

Dnia 31. Stycznia udał się Xże Yorku do Portsmouth, dla rozmówienia się z admirałem Christian, względem opatrzenia i ułokowania przybyłych na iego flocie woysk. Słychac już iż małą zaraz na wyspę Wight

popłynąć i około Southhampton rozkwaterowani będą, poki okręty floty Indyjskiej niebędą wyporządzone. Odbieramy znaywiększym ukontentowaniem wiadomość, iż te woyska niemal wszystkie są w naylepszym zdrowiu. Wczoray przybył ieszcze któryś okręt należący do tey floty.

Wice admirał Vandeput wywdzie niewawnie na morze z małą eskadrą i będzie około Biscaya krążył dla okrycia powraciający do Anglii kupieckiey floty nazad.

Do Leit przybyło w roku przeszłym 1904 okrętów, zatym o 33 wiecey iak w poprzedzłym roku.— W Falmut stało wczoray do Lizbony i Curonny przeznaczonych 7 pakebotów, które dla przeciwnych wiatrów niemogły ruszyć.

Do Gwadelupy przybyła znou i fregata Francuzka z 300 artylerystami. Cała Grenada wyiawszy tylko twierdzę S. Grzegorza i Richmond Hill, iest w ręku Francuzów.

Do Martyniki przybyło na Amerykańskim okręcie 300 Francuzów; przywieźli z sobą wiele broni, którą mają pomiędzy murzynów rozdać. Dwie kompanie Angielskich woysk, ruszyły zaraz przeciwko nim, ale z wielką stratą zostały odparte. Niektórzy z pomiędzy Francuzów okazali chęć przeyscia do Angielczyków; lecz zaraz całą komenda uderzyła na nich, i 40 którzy porzucili broń zostali natychmiast rozstrzelanemi; reszta schronili się do lasów, których Anglicy teraz szukają. Więc cała ta wyprawa na nic Francuzom wywdzie z właszeza, że już dwa regimenta z Portsmouth każdy po 1000 ludzi, pod konwojem wojennego okrętu Scypio do Martyniki przybyły. Dnia 7 Grudnia wylądowało znou 80 Francuzów opatrzonych bronią, ale wszyscy zostali w pień wycięci.

Magistrat Edinburski dał hrabiemu Artezyi wielki obiad; zaprosił go także na bal, ale się wymówił, iż smutny stan iego oyczyny niepozwała mu się weselić.— W Zachodnich Indyach zabrały nasze wojenne okręty dwoch Francuzkich kaprów, ieden la Convention o 16 armatach, a drugi o 12. Podług dzisieyszey nadworney ga-

zety, przyprowadził także nasz okręt Sloop Pelikan d. 14 Grudnia i Francuzki okręt o 8 armatach do Dominica.

Transportowy okręt Xcia Karola Hefsenskiego, kapitana Ahrens, powracając z 180 żołnierzami z Elby, rozbił się pod naszymi brzegami; ale lud został przynajmniej wszystkich uratowanym.

Powietrze tak u nas jest ciepłe, iż się już iaskółki pokazują.

Listy d. 22 Grudnia donoszą z S. Tomasza, iż Francuzi zrobili drugą wyprawę przeciwko brzegom Affryki, i po większej części pozabierali Angielskie okręty, albo ich poniszczyli.

Na wiadomość o poselstwie Dyrektoryatu Francuzkiego do Rady pięciuset, w którym okazuje konieczność uzbrojenia się na przyszłą kampanię, spadły tu zaraz fundusze.

Teraźniejszy narodowy dług podają niektóre tutejsze pisma na 322 millionów 50,584 f. szterl., więc przewidywa wynosi od niego rocznie 12 millionów 213,912 f. szt.

W Portsmouth, Plymouth, Chatham i innych portach, pomnażają teraz znacznie morskie wojsko. — Admirał Cornwallis idzie do zachodnich Indyy, na złuzowanie P. Laforey, który do Anglii powróci.

Na wyspie Gwadelupy kommissarz Francuzki Victor Hughes, zarekwirował wszystkich do broni zdatnych ludzi. Układa nowe wyprawy przeciwko wyspom Angielskim; wielka szkoda, iż flotta admirała Christian nie mogła w tamte strony zawieść pierwej posiłków.

Wczoraj przybyły do sekretaryi gabinetowe depesze od pułkownika Crawford od Cesarskiej armii nad Renem; złożono zaraz z tej przyczyny gabinetową radę.

Do Morlaix przyprowadził Francuzki kaper zabrany Angielski Brig Charlotte, idący z Kadyx do Londynu, którego ładunek wynosił do 60,000 f. szt.

Codziennie jeszcze odbieramy smutne wiadomości o narobionej szkodzi przez wichry. W Yarmut ani jeden okręt wojenny nie jest bez jakiegoś uszkodzenia.

W Liwerpol i Glasgowie przez wezbranie wody bardzo się wiele towarów popsuło, a w Dumfries nawet niektóre domy po zabierała. W Greenock, rachują poniesioną szkodę w zamoczeniu magazynów tabaki i cukru na 30,000 f. szt.; a w Glasgowie na 20,000. Także i na lądzie bardzo wiele wichry szkody narobiły, a oprócz tego wiele kupieckich okrętów na morzu, albo po rozbijanych, albo dużo ucierpiały.

Miedzy woyskiem, które stoi pogotowiu w Cork do popłynienia do zachodnich Indyy, panują wielkie choroby.

Domyślają się tu, iż nowy układ i związek Anglii z Cesarzem, dał Dyrektoryatowi powód do poselstwa do Rady pięciuset, aby wszystkich sposobów na uzbrojenie się na przyszłą kampanię użyć.

Z Włoch d. 25 Stycznia.

Na wyspie Sardynii zdaje się na bliską domową wojnę zanosić. W mieście Salsari powstały wielkie rozruchy; miasto deklarowało się, iż nie chce więcej zależeć od rządu Cagliariyskiego, ani podatków nie chce płacić. Kupa insurgentów przetrząsało niektóre miejsca około Salsari a szczególnie Tiesi, które do Xcia Asinara należy. Także i w Salsari został jego pałac ze sreber i innych drogich rzeczy wyprątniony. Oprócz tego nakazano Xciu Asinara stawić się w trybunale dla sprawienia się z surowego postępowania z swemi poddanymi. Porabowano także domy arcy Biskupów i niektórych majątniejszych mieszkańców w Salsari. Kiedy w kilka dni chcieli znowu dowodzcy ich rabować, zebrali się do brzympatryoci i oparli im się; z obydwóch stron zginęło wiele ludzi. Obydwie strony są do Królewskiej władzy przywiązane, tylko nienawidzą osób, które imieniem jego zarządzają. — Słychać iż Francuzka Flotta wyszła z Tulonu, a Angielska ma nadejść do Liwornu dla opatrzenia się w żywność.

W P O N I E D Z I A Ł E K D N I A 22. L U T E G O 1796.

D O S T A N O W

Duchownego, Szlacheckiego i Miejskiego, Posiadających Domy w Krakowie i na Przedmieściach.

Jak już wiadomo jest, że pod dniem 24 Miesiąca zeszłego, uczyniłem odezwę do wszystkich Stanów w Mieście Krakowie, zapytaniem się, czyli Dziedzice domów przekładają raczyli ponosić woyskowy kwaterunek, iak go dotąd w domach swoich mają, czyli też wola dobrowolną uczynić składkę, na wyporządzenie Koszar i umieszczenie w nich woyska Cesarsko-Królewskiego.

Ta moja odezwa innego nie miała celu iak dogodzić tylko życzeniom od wielu słusznie myślących Obywateli mnie okazanym, którzy z własnego swojego powodu bez wyciągania ich na to przezemnie, chęć dobrowolney składki oświadczyli, ażeby w domowych swoich czynnościach przez utrzymywanie teraz kwaterunek przeszkody napotem niemieli, a Ja abym ztąd miał powód okazać Najjaśniejszemu Monarsze Najlaskawszemu Panu naszemu, gotowość chwałę temu Miastu przynoszącą, przez którą woyska Jego Cesarsko-Królewskiej Mości w koszarach umieścić starało się. Lecz ile myśl takowa od wielu Współ-Obywateli mi okazana była chwalebna, na której Ja uczynioną odezwę Moją ugruntowałem, tyle nieukontentowania uczuć musiałem, (iak wiadomo pewnie jest osobom tu zgromadzonym) kiedy niektórzy w tym Mieście zostający, myśl Cyrkularza na ten koniec wydanego, inaczej rozumieć, a Obywateli znaczne pieniężne składki na ten zamiar czynić chcących, od niego odwieść, i cały zamysł tak ważny zniszczyć usiłowali. Wszelako takowy postępek całę odemnie niespodziewany, a dużo mnie obchodzący, zstrony osób tak dobremu zamiarowi przeciwnie myślących, bynajmniej mnie nie odwiódł od zamysłu iedynie do dobra Obywatelów w tym Mieście dążącego, i owszem, wzniecił we mnie chęć zaproszenia do siebie osób tu teraz przytomnych, ażeby od nich imieniem wszystkich ich Współ-Obywateli, mógł powziąć wiadomość, coby im dogodniej było, czyli woyskowy teraz zostający w domach swoich daley utrzymywać kwaterunek, czyli też potrzebną na koszarę uczynić składkę.

Podług podanego mi rachunku, na wyreparowanie mięysc na koszarę wyznaczonych, jest potrzebna summa 11000, a na oporządzenie potrzebne koszar takowych 9000 razem 20,000 złotych Cesarskich.

Na przysposobienie tej kwoty, daleki jestem od nałożenia podatku iakowego na to Miasto, ale ponieważ na wszystkie osiadłości w tym Mieście i jego okolicach, opłata stosowna na potrzeby woyskowego kwaterunku od wielu już lat rozłożoną została, która iak się okazuje sumę Zł: ryńskich 6284 rocznie wynosi, do tego dołączawszy Zł: ryńskich 3000 rocznie od Synagogi Kazimierskiej podług uczynioney

ugody Miastu należącey się, sumnę ogólną Rocznią Złotych Ryńskich 9284. Stanowi. Rzecz przeto zawisła tylko od tego, aby ta opłata kwaterunkowa na dwa Roki przodkiem w dwóch Miesięcznych ratach, a to poczynając od 15 Marca złożoną została.

Tym sposobem koszary wystawione będą, a Mieszkaniec przez dwa roky od opłaty na Kwaterunek uwolnionym zostanie, nikt przeszkody w czynnościach swoich domowych, przez stanowisko żołnierzy nie dozna, a zamiar tak chwalebny w umieszczeniu woyska Jego Cesarsko-Królewskiej Mci w koszarach, na łaskawe zaśluzę względy.

Czyli przedsięwzięcie to skutecznione zostanie? Będzie to zależało od osób tu przytomnych, które zechcą przełożyć Współ Stanom swoim, jeżeli im jest dogodnie w domach swoich utrzymywać wojskowy kwaterunek, czyli chcąc się od niego uwolnić, potrzebną na koszary wyłożyć sumnę.

Zalecam Magistratowi, ażeby do każdego Dziedzica domu w tym Mieście za-
pytanie uczynił, i od niego napisać oświadczenie odebrał, czyli kwotę na niego dawniej nałożoną, a teraz na dwie Miesięczne Raty z dwóch lat poprzednie rozłożoną jako się powiedziało, woli złożyć, czyli kwaterunek wojskowy w domu swoim utrzymywać przekłada; i ażeby uwiadomienie takowe mnie w przeciągu tygodnia jednego oddał, a to końcem przesłania go do Najwyższej Zwierzchności, na iak nayszybciej rozpoczęcie, tak ważnego Dzieła. Dan w Krakowie dnia 13 Lutego Roku 1796.

(L.S.) *Baron de Foulon*
Cesarso Królewski Generał.

Z Paryża d. 29. Stycznia.

Obywatele Sabonardiere, Garnier i Lacoste, którzy byli zaobiecane liwerunki do Paryża w podeyrzenie wpadli i zaaresztowani zostali, teraz są uwolnieni.

W Lyonie, Bordeaux &c. spadły bardzo towary kolonialne, i iedbawne w cenie.

W Nantes pokazują się znowu mnieni patryoci 1789; owi pomocnicy Cariera, członki rewolucyynego wydziału Nantkiego, te tygrysy, którzy wynaleźli sposób topienia ludzi na statkach. Nieszczęśliwi Nantczykowie umyślili po wytrzymaniu cztero letnich niebezpieczeństw wojny, pracy, rekwizycy, ucisku, denoncyacy, morderstw i rabunkow, iak się tylko przymuszona pożyczka zakończy wystawić pamiętnik wolności.

„Francya musi znowu, mówi tutejsza urzędowa gazeta, przybrać na siebie na granicach groźliwą postać. Nierównie potrzeba ziednoczenia sił, męztwa i miłości oyczyzny, na uspokojenie wewnątrz wszystkich zbrodni royalistow, którzy naszą łagodność nadgradzają wszędzie mordami i

rabunkiem. Porównywaiąc ich z masą obywateli przywiązanych do Rzeczypospolitey, tak przez ich sposób myślenia, iako też poczynione dla niej offiary, są zapewne mało znaczący wliczbie. Ale zważaiąc z drugiej strony ich śmiałość, i naszą dla nich słabość; porównywaiąc dalej czynność ich agentow, z kary godną opieszałością republikańskich administratorów, ich intrygi, z obojętnością niektórych obywateli, którzy rozumia, iż dosyć dla Rzeczypospolitey czynią kiedy iey dobrze życzą; to są ieszcze dosyć groźnemi. Jakże? to agenci zagraniczni syją zawsze pieniądźmi, krzewią ziarno domowey wojny, a my byśmy się mieli namyslać, przeciwko takowey rozrzućności, małe iakie offiary uczynić? Jeżeli bogaci samiści nieprzydają małą czastką swego majątku na pomoc oyczyźnie, iakże drogo przyplacą tego zkapłstwa, kiedy już poformowane po rożnych departamentach bandy, morduiące patryotów i zabieraiące wszelką własność, zagarną i ich cały majątek!“

Stammati Grek, który przed tym był tłumaczem w Konstantynopolu, a później konsulem Francuzkiem, oskarżył niedawno całe poselstwo Francuzkie w Konstantynopolu, jako arystokratów i nieprzyjaciół równości.

W Departamencie l'Aisne odkryto fabrykę fałszywej monety, w której robiono talery z twarzą królewską i z napisem: *Sit nomen Domini benedictum*. (Niech będzie pochwalone imię Pańskie.) Fałszarzów po aresztowano.

Dyrektoryat wezwał wszystkich w całej Francji Entrepreneurów teatrów, aby co miesiąc dali iedną reprezentacyą na użytek ubogich i niedostatek cierpiących ludzi.

W zamku Breguigny aresztowano 4 dowódców Szuanów, Ralleta, Roulemaze, Avocat i Applognat. Oni należą do tych którzy chcieli z republikanami w konferencyę pokoju wchodzić; ale dostrzeżono w net iż mieli zdradzieckie zamiary. Jenerał Puisaye ledwie sam potrafił uciec.

Faypoult, złożył swoy urząd ministra skarbowego. Dyrektoryat posłał do Rady pięciuset poselstwo na sefsyi 25 — w którym oznajmuie, iż na miejsce jego przesuaczył na ministra skarbowego reprezentanta Camus. Ten podeymuie się tego urzędu ale z kondycyą, żeby się mógł utrzymać przy urzędzie archiwisty Rzeczypospolitey, chociaż niebędzie sam wypełniał jego obowiązków; potym żeby jego familia mieszkała w tym samym domu, gdzie teraz mieszka, a on będzie codziennie do skarbowey kancelaryi dochodził. Dyrektoryat uprasza tedy, aby Rada wyznaczyła innego reprezenta, któryby zastępował obowiązki archiwisty za Camusa. Wiele członków odezwało się przeciwko takowemu poselstwu, iż wiele drobności zamyka w sobie; na reszcie zadecydowawszy Rada iż Camus nie może bydź razem ministrem i archiwistą, przystąpiła do porządku dniowego. — Camus nieprzyjął więc urzędu ministra skarbowego. Niektórzy przeznaczają na ten urząd Lecoulteux de Cantelue, albo Ramela, a inni innych deputowanych.

Na tey samey sefsyi przysłał Dyrektoryat następujące drugie poselstwo do Rady pięciuset. "Nieprzyjaciele Francyi mówili o pokoju; ale tylko dla tego żeby uspić w nas uzbraianie się, gdy tym czasem sami podwoili usiłowania do popierania wojny. Chcieli osłabić mężstwo w obroncach oyczyzny, podchlebiając im bliskim pokojem, a tym czasem go sami pod pozorem czczych formalności oddalali. Ta nieszczerść nie jest nową z ich strony; dosyć jest na dowod przytoczyć obcą fakcyą, którą od początku wojny po między nami utrzymuiał. Lecz Dyrektoryat wykonawczy nie dał się podobnemi podstępami odurzyć: offiarował pod tak umiarkowanemi kondycyami zprzymierzonym mocarstwom pokoy, które się tylko z godnością Francuzkiego narodu mogły zgodzić, ale przytym niczego niezaniedbał, żeby republikaniskiey broni nowe tryumfy zabezpieczyć. Niechay Francuzi wiedzą, iż nie otrzymaia poty pokoju od swoich nieprzyjaciół, poki ich nie przyprowadzą do tego stopnia, żeby widzieli iż niepotrafią dopiać swoich szkodliwych zamiarow. Ta epoka już nieiest deleką; iedna silna kampania ją uwieńczy, i mamy przyczynę spodziewać się, iż nadchodząca kampania, nieużydzie w chwale kampanii trzeciego roku. Rząd nabiera codziennie więcej dzielności; nadzieia wewnętrznych nieprzyjaciół, wzniecenia rozdwoienia między prawodawczym ciałem i Dyrektoryatem, niknie coraz to bardziej. Dowoz żywności już wszędzie otwarty; obywatele młodzi idą na wyścigi do swoich chorągwi; powszechna gorliwość zaręcza światobliwość i dogodny zamiar przymuszoney pomocy; przygotowanie kary dla wszystkich fakcyy, czy otwartych royalistów, czy też sekretnych, pod imieniem anarchistow; iednym słowem, wszystko nam zapowiada, iż kiedy nas nieubłagani nasi nieprzyjaciele przymuszają do okrycia ich zbarwionych równi naszemi żołnierzami, że nabędziemy nowych laurów i utwierdziemy naszą spokojność, która już przez zaprzysiężoną konstytucyą wszystkim Francuzóm jest zabezpieczoną. Obywatele Prawodawcy! Wiecie, iż pomimo opfi-

tych źródeł Rzeczypospolitey, brak gotowych pieniędzy, jest zawsze na zawadzie opatrzeniu armiow naszych; potrzeba nam więc innych sposobow na ich miejsce użyć; Dyrektoryat niewidzi, iak wybierać różnych rzeczy w naturze, a przynajmniej nayspotrzebniejszych, iak naprzykład koni do transportów, i dla iazdy. Naysilniejsza przyczyna złego powodzenia ostatniej kampanii, jest niedostatek koni do transportow i przewyższająca siła nieprzyacielskiej iazdy. To złe co dzień się pogorsza, i musimy wam powiedzieć Obywatele Prawodawcy, iż jeżeli mu wcześniej niezapobiegniemy, to się mamy nowych niebezpieczeństwow spodziewać. Dyrektoryat żąda tedy od was pozwolenia wybrania z całej Rzeczypospolitey gogo konia. Doświadczenie przekonywa nas o dobrym skutku tego sposobu; wszelkie inne środki, będą nierychłe, z wiela trudności i wysyłaniem bardzo wielu gotowych pieniędzy powiązane. Dyrektoryat nieprzystąpił przedzy do proponowania takowey rezolucyi ciała prawodawczemu, poki iej dojrzałe nierozważył i nieprzekonał się iż niemasz łatwiejszego sposobu do opatrzenia naszych armii w konie. To wybieranie uskutecznią administracye; ciało prawodawcze przepisze tylko sposob wybierania, lub też Dyrektoryatowi zostawi, który znaywiększą oszczędnością sobie postąpi i iak naysilniej będzie się starał ucisnąć obywatelow. Jakakolwiek bądź Rada przedsięwzięcie rezolucyą, Dyrektoryat tylko uprasza aby dla naglących okoliczności niezwłoczyła, i iak naysprzedzy się tym zatrudniła. *Kewbell prezydent.*

Po przeczytaniu takowego poselstwa, wyznaczyła rada do tego kommisya, aby iej przyniosła swoje zdanie. Na propozycyą Defermouts imieniem skarbowey kommisji, zamieniła się rada w sekretny wydział. — Z przyczyny tego sekretne go wydziału powstały różne i przeciwnie wieści, iakoby nowe podatki na zbytek i osoby, były proponowane &c. Dziś siay będzie wszystko w Radzie pięciuset głośno czytane, oczym było naradzenie w sekretnym wydziale.

Z Koblene dnia 28 Stycznia.

Na Mozeli robią znówu dwa nowe mosty; około zarebów i szanów pracują także wciąż. Plan Francuzow ma bydź jeżeli nieprzydzie do pokoju, iż chcą prosto przeysć za Ren, i aż do Lany się rozciągnąć, aby Erenbreitsstein opanować.

Z Wexel dnia 4 Lutego.

Przymuszoną pożyczkę rozciągnęli Francuzi nawet i na te kraie które nie są do Francji przyłączone, i tylko przez woyska zajęte. Kommissarz Francuzki Jauher, donosił już o tym cyrkulowym dozorcem w Bonn. Ze wszystkich cyrkulow między Mozą i Renem, przybyli deputowani do Bonn, aby się spólnie naradzili, i ile możności starali się ten nowy ciężar iako odsunąć. — Francuzi zakładają bardzo tegie linie pod Düsseldorf. Szkoda przez rozebranie domow około Düsseldorfu jest bardzo znaczna. —

Z Ratysbony dnia 1. Lutego.

Na seymie Rzeszy zgodziły się d. 29. p.m. na jeneralnym zgromadzeniu wszystkie trzy kollegia na proponowane od Cesarza Jmć 100 miesięcy rzymskich. W swojej rezolucyi przywiodzą: Ponieważ rząd Francuzki nie chciał przystąpić do negocyacji z Rzeszą Niemiecką pokoju, została zatem przymuszoną stosownie do swojej rezolucyi 22 Grudnia 1794 przystąpić do przedsięwzięcia iak nayskuteczniejszych środków do swojej obrony i do przymuszonia nieprzyaciela, do zawarcia pokoju, któryby się zgadzał i z powagą Cesarza Jmć iako głowy Rzeszy, i z konstytucyą Rzeszy Niemieckiej; stanowiąmy więc na opatrzenie potrzeb operacyney kaszy 100 miesięcy Rzymskich, które mają bydź w czterech terminach zapłacone: pierwszy w 4 niedzielach, a drugie 3 w 6 niedzielach. Pozostate zaś dawne miesiące rzymskie mają bydź bez odwłoki zapłacone. Przytym podziękowano jeszcze raz J. C. M. za oycowską pieczytliwość nad Rzeszą Niemiecką, i wdzięczność za okazany dowod męztwa w ostatnim zwycięstwie nad Renem przez iego woyska.